

ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДО ЗАГАЛЬНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

БОРИЧЕНКО О.В., к.т.н., Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ.

На сьогодні стратегічною лінією державної політики розвитку економіки в Україні є підвищення ефективності енерговикористання. Політика ефективного використання палива та енергії реалізується шляхом розроблення нових енергозберігаючих, маловідходних та безвідходних технологій, обладнання, приладів та матеріалів; ефективних систем та засобів контролю за енергоспоживанням, рівнем енергоефективності та захисту довкілля від забруднення; реалізації комплексних нормативно-методичних та інформаційно-консультаційних заходів. Перспективним є перехід до побудови інтегрованого енергетичного менеджменту. На наш погляд, підхід «впровадження енергозберігаючих заходів» на підприємствах і організаціях сьогодні має трансформуватися у «формування та реалізацію комплексної політики енергозбереження».

Інтегрована система менеджменту (ИСМ) – це сукупність кількох міжнародних стандартів у рамках однієї системи. За іншим визначенням, під ІСМ розуміється частина загальної системи менеджменту підприємства, організації чи установи (далі – організації), що відповідає вимогам двох чи більше стандартів на системи менеджменту, яка функціонує як єдине ціле і спрямована на задоволення зацікавлених сторін. Такими директивними матеріалами є, наприклад, визнані у світі стандарти серій ISO 9001 (менеджменту якості), ISO 14001 (екологічного менеджменту), OHSAS 18001 (менеджменту безпеки та охорони праці) та ISO 26000 (соціальний захист). Саме названа комбінація стандартів дозволяє керівникам недовзі після впровадження інтегрованої системи менеджменту вибудувати роботу персоналу в найефективнішому напрямку, а організаціям – формувати оптимальну траєкторію розвитку, вийти на новий рівень якості за визначеними критичними показниками.

Побудова ІСМ має будуватися на принципах, встановлених у міжнародних стандартах менеджменту. При цьому в якості базових повинні прийматися принципи менеджменту якості, зокрема, процесний підхід, системний підхід, лідерство керівника, залучення працівників та постійне покращення, що дозволяє найкращим чином забезпечити інтегрування положень стандартів на окремі системи в єдиний комплекс. Принципи процесного і системного підходу реалізується шляхом побудови цілісної моделі процесів ІСМ згідно вимогам обраної групи стандартів. Модель будується з використанням методології функціонального моделювання IDEF0.

Формування моделі ІСМ організації здійснюється за алгоритмом:

- послідовний аналіз вищеназваних стандартів з метою виявлення вимог щодо процесів, які повинні бути присутніми в системі менеджменту організації;
- аналіз зв'язків між процесами (визначення потоків документації, інформації, ресурсів, які об'єднують процеси в систему);
- виявлення загальних вимог стандартів до процесів, документації та ресурсів з метою виключення дублювання складових ІСМ;
- послідовна декомпозиція процесів ІСМ, необхідна для включення в модель всіх необхідних процесів;
- аналіз і побудова системи взаємозв'язків процесів ІСМ;
- перевірка відповідності отриманої моделі спочатку виявленим вимогам стандартів та усунення виявлених невідповідностей.